

Tiistaina 16.5.2023

Vastaava päätoimittaja
Markus Pirttijoki

Toimituspäällikkö
Tarja Koljonen

Kerro uutisvinkki tai lähetä kuva

Lähetä teksti- tai kuvaviesti numeroon
13300 tai sähköpostilla 13300@ess.fi.

Voit lähettää vinkkejä, kuvia tai videoita myös
WhatsApp-viestinä numeroon 044 7360 540.

Asiakaspalvelu

03-7575700,
ma-pe klo 8-16,
asiakaspalvelu@
hameenmedia.fi

Jakelupäivystys:
Posti Palvelut Oy.
Varhaisjakelu: 0100 4070
(pvm/mpm), arkisin klo 6-16,
viikonloppuisin klo 6-12

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

KATJA LUOMA

Lahden seudun omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Heikki Lehtiniemi kokee saaneensa hyvää palvelua myyjiltä, mutta hän tietää joidenkin kokeneen myyntitilanteet jopa aggressiivisiksi.

Valokuituyhteyksien myynti on kiivasta

Lahdessa myydään nyt aktiivisesti valokuituyhteyksiä. Ostajan kannattaa perehtyä aiheeseen ja varsinkin sopimukseen huolella. Vastuunsa on myyjälläkin. Eri osapuolille on valmistumassa lähiaikoina oppaita.

Sivut 4-5

Pelicansin juniorivalmentaja on valmis oikeustoimiin Jääkiekkoliittoa vastaan

Sivu 18

Kaikki tuoreet Päijät-Hämeen henkirikokset on selvitetty

Päijät-Hämeessä ei ole selvittämättömiä murhia tai tappoja viimeksi kuluneiden lähes 15 vuoden ajalta. Tuorein niin sanottu pimeä tapaus on lahtelaisen 25-vuotiaan naisen kuolema syksyllä 2008. Poliisi saa välillä viihteitä vanhoista, jopa kymmenien vuosien takaisista henkirikoksista.

Sivu 8

Lahti valmistautuu pääkirjaston isoon peruskorjaukseen

Sivu 6

Hawksuihkukone syöksyi maahan Keuruulla

Sivu 14

Lucinda Rileyn suosittu kirjasarja täydentyi postuumisti

Sivu 24

Uutiset

Valokuitu- markkinat ovat kuumentuneet

Lahdesta hakee jalansijaa nyt viisi uutta toimijaa. Sekä myyjä-yhtiöille että ostajatalouksille laaditaan parhaillaan ohjeistusta valokuitukaupankäynnistä.

Eeva Künnap

Valokuituyhteyksien markkinointi Lahden alueella on entistä aktiivisempaa, joidenkin asiakaskokemusten mukaan jopa aggressiivista.

Jo pitkään kuitukaapelia rakentaneiden DNA:n, Telian ja Elisan lisäksi alueella markkinoi nyt viisi muuta toimijaa. Lahden kaupungin aluelupavastaava **Antti Vedenpää** kertoo, että ne ovat Lounea, Valoo, Global Connect Group, Valokuitunen ja MPY Telecom.

– Muutaman urakoitsijan kanssa olemme jo työnaioituskatselmuksia pitämässä. Tällä hetkellä urakan aloittamisvaiheessa on vasta Lounea. Joiltakin ei ole tullut vielä lupahakemuksia. Lisäliitteitäkin on pyydetty, Vedenpää kertoo.

Uuden toimijat ovat aktivoituneet varsinkin puolen vuoden sisällä. Mainoksia löytyy niin mediasta, postilaatikoista kuin maastosta. Markkinointi on aktiivisinta taa-jamissa, missä verkoston rakentaminen on yhtiöille luonnollisesti halvinta.

Pääosin toimijat markkinoivat eri puolilla Lahtea, mutta päällekkäistäkin myyntiä on.

Haasteena osapuolten välisessä kaupanteossa ovat yleisesti olleet osin myyjien harhaanjohtavat ja puutteelliset sopimusehdot, mihin muun muassa Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on puuttanut.

Ostajat eivät aina ymmärrä pakettia kokonaisuutena, joka muo-

dostuu konkreettisesta kuituyhteyden rakentamisesta ja laajakaistasta eri nopeuksineen. Asiakkaan on ollut vaikea hahmottaa sopimuksen sitovuutta ja paketin kokonaishintaa.

Nastolassa etenee voimallisesti Lounea, mutta siellä markkinoivat ainakin myös Valokuitunen ja Global Connect.

Louneasta kerrotaan, että aloituskatselmukset urakoitsijan ja kaupungin kanssa olivat viime viikolla. Maanrakennustyöt käynnistyivät maanantaina ja kaivuut loppuviikolla Kurenniityn ja Avilan alueilla. Esiasennukset alkavat viikolla 21.

– Tässä vaiheessa valokuituyhteydet rakentuvat noin 700 talouteen, johtaja **Ari Ringborg** kertoo.

Määrästä 140 on taloyhtiöhuoneistoja.

Yhtiön tavoitteena on seurata kahden vuoden aikana rakentaa mahdollisimman laaja verkko Nastolan alueelle. Hollolan alueella yhtiöllä on nyt myyntiä.

Lounean tämänhetkinen tarjous edellyttää 24 kuukauden määräaikaisen laajakaistapalvelun ottamista.

Valoo etenee Lahden keskustassa ja sen tuntumassa neljällä alueella, joilla on 200–400 kiinteistöä. Valokuitua on tulossa ensiksi Paavolan, Asemantaustan, Kerinkallion ja Nikkilän kaupunginosiin.

Valoon operatiivinen johtaja **Klaus Varis** kertoo, että yhtiö haluaisi rakentaa mahdollisimman kevyin ja modernein menetelmin, joka tarkoittaa 40 senttimetrin kaivuusyvyttä, koska verkoston rakentaminen on silloin entistä nopeampaa ja edullisempaa. Lahden kaupunki edellyttää kuitenkin 70 senttimetrin syvyyttä. Muun muassa tästä syystä osapuolilla on neuvoteltavaa.

Rakennus-, asennus- ja kytkentätyöt yhtiö ilmoittaa tarjoavansa täysin ilmaiseksi, mutta määräaikaiset nettiyhteydet maksavat. Rakentamisen mahdollisista lisäkustannuksista sovitaan yhtiön mu-

kaan asiakkaan kanssa etukäteen. Lisäkustannuksia voi muodostua esimerkiksi pitkistä kaivuumat-kasta, kallioisesta tontista ja asiakkaan erityistoiveista, kuten monilla muillakin toimijoilla.

Eteläisemmässä Lahdessa aloittaa kesäkuussa yhteyksien rakentamisen MPY Telecom Rakentamisalueiksi yhtiö mainitsee Arometsän, Hovinlehdon Kuusiniityn, Launeen, Mattilan, Patomäen, Patoniityn, Renkomäen, Tarolan, Vartiolaakson ja Venetsian.

MPY Telecom on asettumassa nyt myös Heinolan valokuitumarkkinoille. Orimattilassa yhtiö aloitti valokuituyhteyksien rakentamisen jo viime vuonna.

– Yleensä ensimmäisenä rakentamaan ehtinyt on voittaja alueella, kaupallinen johtaja **Janne Korhonen** MPY Telecomista sanoo.

Esimerkiksi ylimitoitetuissa sopimussanktioissa ei ole Korhosen mukaan mitään järkeä. Siksi yhtiö ei aio periä Lahdessa asiakkailta sakkoo, jos ennakkositoumus puretaan jonkun muun yhtiön kanssa tehdyn sitoumuksen toteutuessa.

Valokuitusen tavoitteena on rakentaa Lahdessa niin paljon kuin kysyntää on. Tällä hetkellä päätökset on jo tehty Viuhaan ja Kaukariin. Rautakankareelle yhtiö aikoo tehdä päätöksen muutaman viikon sisällä.

Lisäksi myynti on käynnissä Kiiskilänmäellä, Myllypohjassa, Nikkilässä, Soltissa, Kaarlaaksossa, Pyhäntömässä, Venetsiassa ja Ali-Juhakkalassa.

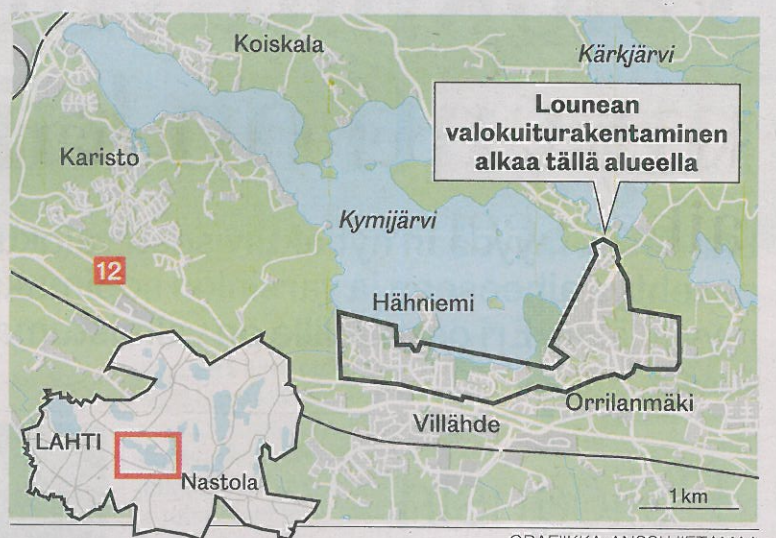
– Kaikkiaan tällä hetkellä olemme siis aktiivisesti edistämässä 3500 kotitalouden kattavia alueita, Valokuitusen toimitusjohtaja **Heikki Kaunisto** kertoo.

Yhtiö aikoo edistää myös Hollolan, Asikkalan ja Heinolan kuituttamista.

– Näihinkin on jo päätöksiä olemassa, Kaunisto lisää.

Hän ottaa kantaa kilpailuttamiseen.

– Sähköverkossa on jopa lain turvin pakotettu energian myynti

GRAFIikka: ANSSI HIETAMAA

vapaaksi kilpailulle. Valitettavasti tätä ei ole vielä tapahtunut kiinteissä tietoliikenneverkoissa. Niissä jokainen toimija voi itse päättää mahdollistaako verkkoonsa avoimen kilpailun vai ei, Kaunisto sanoo.

Yhtiö on päätenyt siihen, että asiakas voi kilpailuttaa laajakaistayhteyden.

Global Connect on ollut aktiivinen Lahdessa tammikuusta alkaen ja on valmis rakentamaan jo useassa kaupunginosassa. Tähän mennessä yhtiö on tehnyt rakentamispäätöksen muun muassa Kärpäs-

Ali-Juhakkalan, Tapanilan, Pyhäntömän, Patomäen ja Venetsian kaupunginosiin.

– Olemme hakeneet kaikki tarvittavat luvat ja nyt odotamme kaupungilta lopullista hyväksyntää. Kun olemme saaneet hyväksynnän, aloitamme heti, viestintäpäällikkö **Crista Kansä** yhtiöstä kertoo.

Global Connectista kerrotaan, että Suomi on yhtiölle tärkein nousseva markkina-alue ja Lahti yksi painopistealueista.

Yhtiö pahoittelee, jos he eivät aina ole onnistuneet esittelemään tarjontaa aina selkeästi ja tarkasti ja lupaillee siihen parannusta.

”
Yleensä ensimmäisenä rakentamaan ehtinyt on voittaja alueella.

Janne Korhonen

KATJA LUOMA

Alalle on tulossa ohjeistusta

Eeva Künnap

Kiinteistöliiton yhteysjohtajan **Timo Tossavaisen** mukaan valokuitukauppiat kyllä yleensä tietävät, mitä myyvät, mutta asiakkaat eivät aina, mitä ovat ostamassa ja mitä se maksaa. Tästä syystä Kiinteistöliitossa on tarkoitus kesän aikana laatia opas valokuituhankinnoista. Työtä varten on jo perustettu työryhmä, jonka jäsenistä yksi on lahtelainen **Antti Tiuhonen**. Hän kuuluu liiton digitaaliset palvelut -toimikuntaan.

– Tuntuu siltä, että kuidun myyntiä tehdään nyt pontevasti. Eikä ostaja aina tiedä, mikä on omalle taloyhtiölle sopivin, Tossavainen kommentoi nykytilannetta.

Oppaalla pyritään hänen mukaan siihen, että ostajat osaisivat esittää myyjille oikeita kysymyksiä. Tärkeimpinä asioina hän pitää kokonaiskustannusten ja yhteysnopeuksien hahmottamista ja ymmärtämistä.

Kiinteistöliitto Päijät-Häme ry:n hallituksessakin vaikuttava Tiuhonen korostaa, että opasta tehdään nimenomaan taloyhtiöiden hallitusten ja isännöitsijöiden tarpeisiin, jotka viime kädessä ratkovat taloyhtiöissä valokuituhankkeisiin liittyviä asioita. Haaste on se, että liittymämyynnillä lähestytään taloyhtiöissäkin usein yksittäisiä talouksia.

– Myyntityö pitäisikin kohdentaa taloyhtiöiden hankinnoista

päättävälle tahoille. Tiuhonen sanoo.

Hän kertoo, että oppaan pitäisi valmistua loppukesäksi, viimeistään alkusyksyyn mennessä.

Tossavainen ei vielä tiedä, tuleeko opas tarjolle ilmaiseksi vain liiton jäsenille vai yleisesti kaikille.

Kilpailu- ja kuluttajavirastossa (KKV) laaditaan ohjeistusta myyjäyhtiöille. Erityisasiantuntija **Joonas Norr** kertoo, että aineiston pitäisi löytyä viraston verkkosivuilta tämän kuun loppuun mennessä.

KKV:n tulleiden yhteydenottojen perusteella kaupankäynnin pelisääntöihin on jo ennätetty puuttua. Virasto on ollut yhteydessä Valoon ja Valokuituseen. Norrin mukaan yhtiöiden kanssa käytiin läpi kuluttajalähtöisesti sopimuksiin liittyviä asioita, eli tehtiin linjaratkaisuja. Näiltä pohjin syntyy koko toimialaa koskevaa ohjeistusta kuumana jo jonkin aikaa käyneille markkinoille.

Norrin mukaan hämmennystä ovat aiheuttaneet varsinkin purkumaksut tapauksissa, joissa kuluttaja on halunnut irtaantua alustavasta sopimuksesta. Maksu voi olla erisuuruinen sen mukaan, ovatko rakennustyöt jo käynnistyneet vai eivät. Pääsääntöisesti myyjät ovat luvanneet yhteyksien olevan käytettävissä 6–12 kuukauden sisällä.

– Mutta parempana suuntaan on mentä, ja toki tilannetta jatkosakin seurataan ja ongelmiin puututaan, jos on tarvetta, Norr lisää.

Sopimusehdot tulisi lukea tarkasti

Eeva Künnap

Osa yhtiöistä ilmoittaa tarjoavansa rakennus-, asennus- ja kytkentätyöt täysin ilmaiseksi, mutta asiakkaalle jää maksettavaksi halutulla nopeudella oleva internetyhteys.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) erityisasiantuntijan **Joonas Norrin** mukaan valokuidun markkinointi 0 eurolla eli ilmaisenä on väärin, koska näihin sopimuksiin liittyy usein vuoden tai kahden pituinen määräaikainen laajakaistasopimus. Norrin mukaan kokonaishinnan pitää näkyä sopimuksessa.

– Valon nopea netti täysin ilmaiseksi -tyylinen mainonta oli yllälyönti. Markkinointi ei saa johtaa harhaan, Norr mainitsee.

Joidenkin sopimusten mukaan tilaaja voi kilpailuttaa ja valita laajakaistan toimittajan itse. Tästä syystä kuluttajan kannattaa vertailla toimijoita keskenään, jos alueella on useita kuituverkko-yhteyksien rakentajia.

Kuluttajan kannattaa perehtyä Norrin mukaan sopimusehdoissa myös purkumaksuihin: siihen,

missä vaiheessa hanketta sopimuksen voi purkaa ja mitä se mahdollisesti maksaa.

– Usein maksu on porrastettu. Jos rakentamista ei ole aloitettu, purkumaksu voi sisältää ainoastaan tilauksesta aiheutuneet välittömät hallinnolliset kulut. Se ei voi sisältää esimerkiksi saamatta jäänyttä voittoa.

Kuluttajan kannattaa myös selvittää, mikä on rakentamisen tarkka aikataulu, varsinkin valmistumisen takaraja.

Norr kertoo, ettei myyjä voi vedota force majeureen eli ylivoimaiseen esteeseen, jos se ei sitä aidosti ole. Esimerkiksi tammi-kuussa jässä oleva maa Suomessa ei muodosta yhteyden rakentajalle tai rakennuttajalle ennakoimatonta estettä.

– Force majeurea ei voi käyttää liian laveasti.

Joissakin tapauksissa lisää hintaa yhteyden rakentamiselle voi tulla, jos esimerkiksi kaivuuta on tiedossa yli 300 metriä. Tämänkin tieto pitäisi löytyä sopimusehdoista.

Palvelua myyvän toimitusvarmuutta voi pyrkiä arvioimaan.

Omakotiyhdistys kehottaa perehtymään aiheeseen

Eeva Künnap

Lahden seudun omakotiyhdistyksen puheenjohtaja **Heikki Lehtiniemi** harmittelee, että monen tietämys valokuitukaapeleista on vähäistä, eikä asia tunnu aina edes kiinnostavan ihmisiä.

Ostajien kuitenkin kannattaisi perehtyä aiheeseen, sillä hankinta kokonaisuutena on pitkäikäinen, muistuttavat Lehtiniemen lisäksi monet muut alan toimijat.

Lehtiniemi korostaa valokuituyhteyksien välttämättömyyttä, jotta ihmiset voivat hoitaa tehokkaasti asioitaan ja hyödyntää valokuidun tarjoamia monia etuja. Suomessa halutaan myös kuroa eroa muihin Pohjoismaihin.

Lehtiniemi on itse hankkinut yhteyden Global Connectilta ja kokee tulleen hyvin palvelluksi.

– Meillä olivat käyneet ensin kolme kertaa. Neljännellä kerralla olin sitten sovittu itsekin paikalla. Hyvän koulutuksen olivat nuo-

ret miehet saaneet.

Lehtiniemen mukaan ihmiset kokevat yhteydenotot eri tavoin, sillä hänkin tietoonsa on tullut puheita aggressiivisesta myynnistä.

Toiminnanjohtaja Sinikka Huurinainen Kiinteistöliitto Päijät-Häme ry:stä kertoo, että heille on tullut tiedusteluja valokuitukaupoista alle kymmenestä rivitaloyhtiöstä.

– Pääosin asiakkaitamme ovat kerrostaloyhtiöt, ja niissä on jo laajakaistayhteydet. Liitto tarjoaa DNA:ta.

Huurinainen muistuttaa, että yksittäinen asukas ei voi tehdä päätöstä valokuituhankinnasta, vaan siihen tarvitaan taloyhtiön hallituksen päätös.

Kiinteistöliiton yhteysjohtajan **Timo Tossavaisen** mukaan tämä johtuu muun muassa siitä, että valokuitukaapeliyhteys vedetään taloyhtiöiden teknisiin keskuksiin. Kaivuutyötkin koskettavat taloyhtiön tonttia.

Lahden seudun omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Heikki Lehtiniemi on tilannut jo valokuituyhteyden kotiinsa. Pihassa valinnasta kertoo "Mekin tilasimme kuituyhteyden" -kyltti.

VALOKUITURAKENTAMINEN

Lahden uudet toimijat

- MPY Telecom oyj on osa MPY-konsernia, joka on suomalainen tietotekniikkapalveluihin erikoistunut yritys. MPY on osuuskunta.
- Valoo on entinen Täysikuitu. Suomessa toimivan Valoon osakkeet omistaa DIF Capital Partners.
- Lounea on kotimainen digipalveluyhtiö.
- Valokuitunen on suomalainen valokuituverkkoja rakentava yritys. Yhtiöllä on toimisto muun muassa Lahdessa. Yrityksen omistavat suomalaisen sijoitusyhtiö CapManin Infra-rahoja ja teleoperaattori Telia.
- GlobalConnect Groupin omistaa globaali investointiyhtiö EQT, joka on yksi Euroopan suurimmista infrastruktuurin investoivista tahoista. Konsernilla on datakeskustila muun muassa Suomessa.

Lähde: yhtiöiden verkkosivut